

Ophør med lovlig anvendelse af pesticider

Charlotte Bigum Lynæs

Chefjurist

26. september 2017 Danske Miljø- og Landbrugsadvokater

Noget at leve af. Noget at leve for.

Indsatsplanlægning - baggrund

- Generel regulering:
 - Godkendelsesordningen (pesticider)
 - Husdyrgodkendelsesreguleringen (gødning)
- Konkret regulering på udvalgte arealer

Noget at leve af. Noget at leve for.

Indsatsplanlægningen baggrund

- Vfl. § 11 a. - Udpegning af områder:
 - områder med drikkevandsinteresser (1),
 - områder med særlige drikkevandsinteresser (2),
 - indvindingsinteresser til almen vandforsyning uden for 2 (3),
 - vandforsyninger inden for delområderne 2 og 3, som er særlig følsomme over for en eller flere typer af forurening (følsomme indvindingsområder) (4),
 - delområder inden for de følsomme indvindingsområder, (5), på baggrund af en vurdering af arealanvendelsen, forureningstrusler => særlig indsats nødvendig

Indsatsplanlægning - baggrund

- 7.000 km => særlige følsomme områder for nitrat og pesticider, (4)
- 5.000 km => indsatsområder (5)
- Ca. et område svarende til arealet nord for Limfjorden
- *Ministeren:*
- *”Nu er det op til kommunerne at beslutte, hvilke indsatser de vil gennemføre, så grundvandet i deres område får den bedst mulige beskyttelse”.*

Indsatsplanlægningen

- Indsatsplaner skal (inden for 1-2 års frister) udarbejdes for de udpegede indsatsområder (vfl. § 13), - men kan udarbejdes for andre områder.
- Indsatsplan => nærmere kortlægning af:
 - anvendelse
 - forureningstrusler
 - naturlig beskyttelse af de pågældende vandressourcer

Indsatser

- Katalog af indsatser i vejledning om indsatsplanlægning (ny i proces 2017) – pesticider:
 - Kampagne
 - Overvågning
 - Vandanalyser udover det lovpligtige
 - Renovering af vandværksboringer
 - Dyrkningsaftaler
 - Påbud (mbl. 26 a eller mbl. 24)

Indsatsplanlægningen – valg af indsats

- Valgte **påbudte** indsatser => ej mere indgribende end:
 - Formål med indsatsen => proportionalitet
 - Indsats = > nødvendig

Noget at leve af. Noget at leve for.

Anvendelse af nødvendighedskrav - Mbl.§ 26 a:

- ”..kan kommunen i mangel af aftale,
- ..på *rimelige* vilkår ,
- ..endeligt eller midlertidigt,
- ..mod erstatning,
- ..pålægge rådighedsindskrænkelser eller *andre foranstaltninger*,
- ..*nødvendige* for at sikre drikkevandsinteresser mod *forurening* med nitrat eller pesticider.”

Boringsnære beskyttelsesområder - BNBO

- 10 meter "fredningsbælte" zone (påbud)
- 25 meter zone (mbl. § 21b)
- Ej gødskes, sprøjtes, dyrkes i 25 meter Zone => kompensation
- Evt. del af indsatsplan, men ej krav

Anvendelsen af mbl. § 24

- Mbl. § 24, stk. 1:
- *”Kommunalbestyrelsen kan give påbud eller nedlægge forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand”*

Yderligere om § 24

- Hvor langt kan bestemmelsen i § 24 strækkes afstandsmæssigt? Boringsnære?
- § 24 er i praksis anvendt ved fastlæggelse af fredningsbælter omkring vandboringer (10 meter).
- Drikkevandsudvalg – op til 300 meter med efter konkret vurdering.

Yderligere krav til § 24

Kommunen har bevisbyrden for:

- at det kan begrundes, at en given aktivitet, situation eller et lignende forhold kan true eller truer med at forurene indvindingsanlæg.
- Det er således ikke tilstrækkeligt med generel grundvandstrussel => anlægget.
- - men også fremtidige vandindvindingsanlæg.

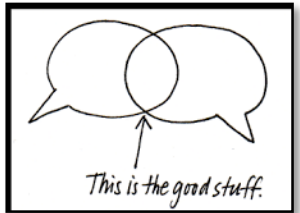
Cases

- Mindst følgende kommuner har udarbejdet indsatsplaner => pesticidfri anvendelse:
 - Aarhus (Beder)
 - Egedal
 - Sønderborg
 - Aalborg

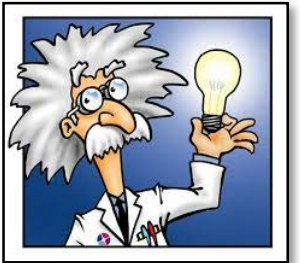
L&F/SEGES: Pesticidfrie områder

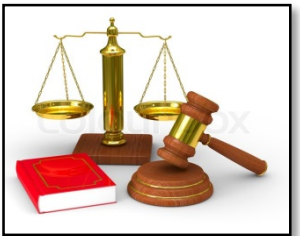
Faglighed – uanset Mbl. § 26 a eller § 24

Dialog med kommunerne og medlemmerne i arbejdsgruppe

Efterprøvelse af grundlag

Klagesager og evt. stævning

Noget at leve af. Noget at leve for.

Aarhus – Beder - § 26 a

- L&F lokalforeninger har siden 2013 været i dialog med kommunen.
- Breve, foretræde, presse, oplæg mv.
- Meget tyndt fagligt grundlag for forbud!
 - 334 prøver ud af 54.504 viser fund over grænseværdien
 - (og størstedel forbudte stoffer)

Aarhus – Beder - § 26 a

- 2015 => igangsat proces med at varsle påbud
- 117 lodsejere (heraf 13 landmænd), 623 ha
- ”Skinforhandling” => Kr. 50.000/ha
- Varsel om påbud maj 2016, åstedsforretning herefter
- Overvejelser om jordfordeling maj 2017 og ny indsatsplan.....

Aarhus – Beder § 26 a

- Siden da -

?

Egedal – Bjellekær § 24

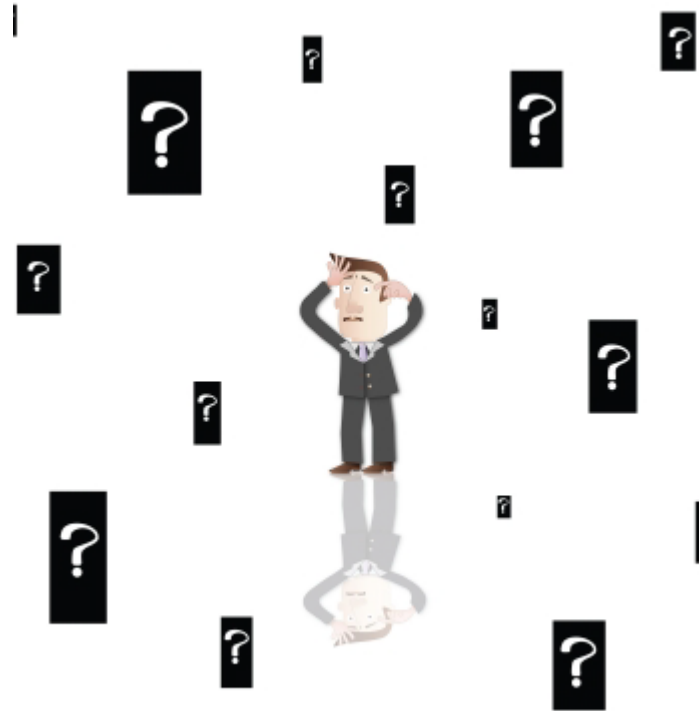
- Påbud om ophør af pesticider 26. maj 2016
- 33 lodsejere (7 landmænd), 67 ha, radius over 500 fra boring
- Meget tyndt fagligt grundlag for forbud!
 - 13 fund > grænseværdi i 2.000 analyser
 - Forbudte stoffer
- Uheldsrisiko!

Egedal – Bjellekær § 24

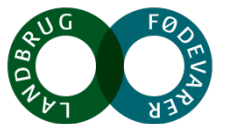

- L&F har indsendt en klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet den 10. oktober 2016
- En principalsag, der forfølges !

Afslutning

Noget at leve af. Noget at leve for.

De største medlemmer

Nye medlemmer

DELACOUR

Kontakt:

- **Charlotte Bigum Lynæs**
- **Chefjurist, Advokat**
- **Jura**
- T +45 3339 4011
- E cly@lf.dk